

niedziela

głos z Torunia

NR 24 (912) • J • ROK LV • 10 VI 2012 • TORUŃ

W NUMERZE:

Budowniczy i męczennik – pierwszy proboszcz parafii św. Antoniego w Toruniu

Największy festyn w diecezji

Rekrutacja do Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej

TEMAT TYGODNIA

Mój kościół

Kościół moim domem” Kto hasło bieżącego roku duszpasterskiego. Dla mojego kościoła to rok wyjątkowy, bowiem w najbliższych dniach dokona się jego poświęcenie, czyli konsekracja. To wielkie wydarzenie w życiu świątyni, parafian, również w moim. Bo w istocie mój kościół jest dla mnie domem, moim drugim domem. Tu przecież wzrastałam we wspólnocie młodzieżowej, tu wiele rzeczy się zaczęło, tu wreszcie przychodzę z moimi radościami i smutkami. Przychodzę do Boga przez wstawiennictwo św. Antoniego, ale i do ludzi, z którymi na co dzień troszczę się o ten nasz kościół.

Jak w każdym domu, w każdej rodzinie, bywają chwile lepsze i gorsze. Czasem ktoś wstanie lewą nogą, umęczy swoim niełatwym charakterem, czasem jest tak, że chciałoby się uciec. I nawet jak się ucieknie, to i tak w końcu się wraca – tak, jak zawsze wraca się do domu. Bo znam tu każdy kąt, tu jestem u siebie, bo to jest mój kościół.

Konsekracja kościoła to jakby jego oficjalne, uroczyste otwarcie. To tak, jak po wybudowaniu nowego domu przychodzi kapłan, by go pobłogosławić i by najważniejszym z jego mieszkańców był sam Pan Bóg. 13 czerwca bp Andrzej Suski poświęci kościół pw. św. Antoniego na toruńskich Wrzosach. Radość moja wielka, że dane mi będzie uczestniczyć w tym wydarzeniu, że będę świadkiem ukoronowania prac i starań kilku pokoleń kapłanów, parafian i ofiarodawców.

Joanna Kruczyńska

13 czerwca parafia pw. św. Antoniego na toruńskich Wrzosach będzie świętować 75. rocznicę powstania. Tego dnia o godz. 18 bp Andrzej Suski dokona poświęcenia kościoła. Z tej okazji przypominamy historię wspólnoty parafialnej na Wrzosach

75 LAT PARAFII ŚW. ANTONIEGO W TORUNIU

Wrzosa do 1937 r. wchodziły w skład parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu.

Ośrodek duszpasterski

Ciągły wzrost liczby mieszkańców oraz znaczna odległość do kościoła parafialnego położonego w centrum Torunia sprawiły, że powoli kielkowała myśl założenia w tym miejscu samodzielnego ośrodka duszpasterskiego. 25 marca 1937 r. ordynariusz chełmiński bp Stanisław Wojciech Okoniewski wydał dekret w sprawie

utworzenia nowej placówki duszpasterskiej na przedmieściach Torunia, na Wrzosach.

1 kwietnia 1937 r. pierwszym kuratusem samodzielnego ośrodka duszpasterskiego na Wrzosach został ks. Leon Dzieńisz. Dotychczas pełnił on obowiązki wikariusza w Grudziądzu.

Nie jest znany osobny dokument zmieniający kurację na parafię. Na podstawie różnych dokumentów źródłowych widzimy, że niemal od początku używano w odniesieniu do kuracji terminu parafia, natomiast

posługujący w niej kapłan nazywany jest najczęściej proboszczem.

Pierwsze miesiące istnienia ośrodka duszpasterskiego na Wrzosach nie były łatwe. Świadczy o tym dobitnie zachowany list bp. Stanisława Okoniewskiego do ks. Dzieńisza. 2 czerwca 1937 r. ordynariusz diecezji postanowił: „Ze względu na zbyt szczupłe dochody pobierane przez WX Kuratusa z kościoła macierzystego N. Marii P. w Toruniu wyznaczam mu od

dokończenie na str. IV-V

O Prymasie Hlondzie inaczej

Toruń

18 maja w Centrum Dialogu Społecznego im. Jana Pawła II w Toruniu odbyło się spotkanie Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej. W cyklu Wieczory Dialogu Społecznego prelekcję pt. „Prymas August Hlond w służbie Kościoła i Ojczyzny” wygłosił dr Michał Białkowski.

Lidia Gliwa dziękuje dr. Michałowi Białkowskiemu za wykład

kowski, pracownik Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Przybyłych powitała Lidia Gliwa – prezes DIAK w Toruniu, która wskazała na ważność Prymasa Hlonda jako założyciela pierwszego Krajowego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce. Następnie głos zabrali dr Michał Białkowski. Omawiając szczegółowo kolejne etapy życia kardynała, zaprezentował wiele mało znanych faktów z jego posługi i działalności. Prymas Hlond razem z księciem Adamem Stanisławem kard. Sapiehą i Stefanem kard. Wyszyńskim stanowili trzon wybitnych hierarchów Kościoła katolickiego w Polsce w XX wieku.

Z licznych rodzeństwa Prymasa Hlonda czwórka braci wybrała także stan duchowny. Relacje w domu rodzinnym miały wpływ na ukształtowanie się jego osobowości. Po studiach na Uniwersytecie Gregoriańskim wrócił do Polski i rozpoczął studia teologiczne.

Po święceniach kapłańskich podejmował posługę w różnych miejscach. 13 lat przebywał w Wiedniu. W 1925 r. został mianowany biskupem na Górnym Śląsku, a w r. 1926 arcybiskupem gnieźnieńskim i poznańskim oraz prymasem Polski. Gdy w 1927 r. Pius XI kreował go na kardynała, wysłał list do swojej matki, podkreślając w nim, że „tyś umiejętniej od wielu uczonych pedagogów założyła w duszach swych dzieci mocny fundament życiowy oparty silnie na wierze i prawie Bożym. Nauczyłaś nas kochać obowiązek, a powinność spełniać poważnie i ochoczo. Toteż nie gdzie indziej, jak w szlachetności i dostojeństwie twego prostego, a Bogu oddanego serca jest początek owej drogi”. Kształcił się w szkołach salezjańskich w Rzymie, otrzymując od prowadzących nader pochlebne opinie, m.in. „Hlond August jest Polakiem o wielkim umyśle, wielkiej cnocie.

Udaje mu się wszystko. Posiada charakter godny pozazdroszczenia. Zawsze jest wesoły i nigdy się nie obraża”. W 1932 r. założył Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej. Okres II wojny światowej przeżył w Watykanie i Lourdes. Był aresztowany przez Niemców i osadzony w Paryżu. Powrócił do Polski w lipcu 1945 r. 8 września 1946 w Częstochowie poświęcił naród polski Niepokalanemu Sercu Maryi Panny. Zmarł 22 października 1948 r. w Warszawie. Pozostawił testamentalne słowa: „Nie traćcie nadziei. Lecz zwycięstwo, jeśli przyjdzie – będzie to zwycięstwo Najświętszej Maryi Panny. W tej walce, która się toczy między gromadą szatanów a Chrystusem, tych, którzy wierzą, że są wezwani, [Bóg] wezwie na głębie i będzie tak, jak chce sam Bóg”.

Po prelekcji odbyła się dyskusja i spotkanie zakończono.

Helena Maniakowska

Wędrówka ku szczytom wiary

Zamek Bierzgłowski

W dniach 18-20 maja w Zamku Bierzgłowskim miały miejsce rekolekcje formacyjne dla czcicieli Serca Jezusowego, 29 uczestników z różnych parafii w diecezji toruńskiej. Prowadzili je o. Jan Mikrut CSsR oraz Ewa Nosiadek, krajowa animatorka Wspólnot dla Intronizacji Najświętszego Serca Pana Jezusa. Centralnym punktem rekolekcji była Eucharystia sprawowana przez o. Jana. Oprawa i śpiew należały do uczestników rekolekcji.

Posługując się obrazem wysokich gór, o. Jan nakreślił drogę, po której musi przejść wierzący, by zdobyć szczyt, niebo. Droga do nieba jest wąska i stroma... By paść się w górę i być bliżej Boga, potrzeba dobrego przewodnika. Bóg jest wielką tajemnicą. Droga do doskonałości wiedzie przez krzyż – podkreślił o. Jan. Nie ma świętości bez cierpienia, wyrzeczenia i walki duchowej. Bóg umiłował nas do końca. Pozostał dla nas w Eucharystii. Chrystus, działając przez posługę kapłanów, składa Ofiarę Eucharystyczną, a przez tę ofiarę rozlewa łaski na cały Kościół. Bóg jest miłością. Wszystko, co dostrzegam na mojej drodze wspinaczki, mówi mi o miłości Bożej – mówił. Idąc ciągle pod górę, widzę wielkie Jego dzieła, jakich dokonał z miłości do stworzeń. Gdy staję na szczycie, ogarnia mnie

fascynacja i zachwyt. Jest to etap mojej drogi, na której spotykam się z Miłością. Inaczej widzę rzeczywistość. Zdziwiony nie do końca rozumem, ale wierzę. Moje serce jest poruszone. Dokonuję radykalnego wyboru i nic mnie nie

Uczestnicy rekolekcji w Bierzgłowie

powstrzyma, żeby wyznać: Jezu, jesteś Królem, Jezu, jesteś moim Królem. Daj mi poznać wolę Twoją, Panie. Oto jestem!

Uwieńczeniem mojej wędrówki jest intronizacja Najświętszego Serca, czyli decyzja pójścia za Jezusem. Od tej chwili Jezus jest najważniejszy w moim życiu. Moja dalsza droga jest przymie-

rzem miłości z samym Bogiem. Otwieram się na miłość Jezusa, która wychodzi mi naprzeciw, daje łaski potrzebne do przemiany serca i otwiera na nieustanną modlitwę i adorację. Modlitwa sprawia, że to, co niemożliwe, staje się możliwe, to, co trudne, staje się łatwe. Wpatruję się w pulsujące Serce Jezusa i z entuzjazmem wkraczam w nową rzeczywistość, która mnie uskrzydla i jest motorem do działania. Mocą Boga jest miłość. Aby odkryć wszechmoc Zbawiciela, przez całą noc grupy pozostawały na modlitwie uwielbienia. Przed majestatem Boga człowiek musi poczuć się mały, aby móc Go adorować. Ma mieć w sobie postawę adoracji Boga.

Matka Najświętsza jest najdoskonalszym wzorem na drodze do nieba. Dlatego w tajemnicach Różańca prosiliśmy o przemianę serc i nawrócenie. Na zakończenie z miłością i radością w Akcie Intronizacji Najświętszego Serca Pana Jezusa poświęciliśmy się Jego Sercu i ogłosiliśmy, że Jedynym Panem i Królem jest Jezus Chrystus Król, Król Miłości i Miłosierdzia, Sprawiedliwości, Prawdy i Pokoju.

Ufając, że pośredniczką wszelkich łask jest Maryja, nasza Matka, i nikomu nie odmawia pomocy, Jej zawierzyliśmy dzieło intronizacji.

Jadwiga Suchorzyńska

Festiwal pieśni maryjnych w Grążawach

W kościele parafialnym w Grążawach k. Brodnicy 18 maja odbył się 10. Międzydekanalny Festiwal Pieśni Maryjnych zorganizowany przez ks. kan. Stefana Maliszewskiego – dziekana dekanatu górznieńskiego, proboszcza parafii Górzno, ks. Tomasza Kowalskiego – proboszcza parafii Grążawy oraz Szkołę Podstawową Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich im. św. Franciszka z Asyżu w Grążawach pod kierownictwem dyrektora Bożeny Zabornej. Imprezie patronował Piotr Całbecki, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego. W festiwalu uczestniczyło ok. 200 wykonawców, którzy występowali w 10 kategoriach wiekowych oraz w grupach: soliści, zespoły, schole/chóry. Uczestników oceniało jury w składzie: Bogumiła Cegłowska – nauczycielka, ks. Sławomir Skonieczka – proboszcz parafii Hartowiec i ks. Wojciech Wierzbicki – proboszcz parafii Święte k. Łasina. Składniki oceny to: poczucie rytmu, utrzymanie linii melodycznej, interpretacja utworu, wyrazistość śpiewu. Konferansjerkę prowadził Marek Milewski, były uczeń SP SPSK, obecnie licealista.

Pełną pulę 20 pkt. otrzymali: Michalina Musiał za pieśń „Tak nam trudno odnaleźć siebie”

z Jabłonowa oraz Chór św. Cecylii z Brodnicy za utwór „Prześliczna Panno”. Najczęściej śpiewanymi pieśniami były: „Była cicha i piękna”, „Ave Maryja”, „Wspaniałą Matką”, „Lilio białe”, „Po górach, dolinach”, „Maryjo, śliczna Pani”, „Matka”. Wszyscy wykonawcy otrzymali dyplomy, a najlepsi – nagrody książkowe.

Dla śpiewających i gości rodzice uczniów Szkoły Podstawowej SPSK w Grążawach przygotowali poczęstunek oraz ciepłe i zimne napoje. W przerwach między występami można było obejrzeć i nabyć obrazy Małgorzaty Waszkiewicz. Obecny też był kapelan więziennictwa o. Damian Kosecki ze Zgromadzenia Braci Poczciwych z Getsemani z Włocławka. Jego podopieczni dali świadectwo życia i wiary, opowiadając o swojej trudnej drodze do Boga. Gościnnie wystąpił Zespół Wokalny Nauczycieli „Dominus” z Brodnicy. Swoją obecnością zaszczytili nas: wójt gminy Bartniczka Wiesław Biegański, burmistrz gminy Górzno Robert Stańko, ks. kan. Stefan Maliszewski oraz księża z innych parafii.

Wszystkim ofiarodawcom składamy podziękowania. Wyrazy wdzięczności kierujemy także do przyjaciela szkoły Jana Zglińskiego, sołtysa.

ARCHIWUM PARAFII

Schola z parafii św. Marcina w Grążawach

Laureaci

Soliści

klasy 0-3: 1. miejsce – Zuzanna Rogowska (SP Łaszewo), 2. – Jolanta Lubomska (SP SPSK Grążawy), 3. – Joanna Świniarska (SP Łaszewo) oraz Julia Bińczak – wyróżnienie dla najmłodszej uczestniczki (kl. 0);

klasy 4-6: 1. – Julia Musiał (parafia Chrystusa Króla w Jabłonowie Pomorskim), 2. – Rozalia Rogowska (SP Gorczenica), 3. – Jagoda Guth (SP Radoszki);

gimnazjum: 1. – Daria Kozłowska (Świdziebnia), 2. – Martyna Ławicka, Anna Golau (Zespół Szkół Górzno);

szkoła średnia: 1. – Michalina Musiał (parafia Chrystusa Króla Jabłonowo Pomorskie);

dorośli: 1. – Sylwia Witkowska, 2. – Jacek Wiśniewski (obydwójce z Brodnicy)

Zespoły

do lat 13: 1. – Dominika Barczak, Wiktoria Skarżyńska, Andżelika Sokółowska (SP Gorczenica), 2. – SP Nowe Świerczyny, 3. – Julia Gajda i Karolina Dreślińska (SP SPSK Miesiączkowo);

powyżej 13 lat: 1. – Zespół wokalo-instrumentalny (Gimnazjum Świdziebnia), 2. – „Siewcy” (Gimnazjum w Brodnicy);

dorośli: 1. – „Pokrzydowianki” (Klub Seniora Pokrzydowo), 2. – „Seniorzy” (Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Jabłonowo Pomorskie), 3. – „Zamkowe Gosposie” (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Jabłonowo Pomorskie)

Schole/chóry

do lat 16: 1. – Schola „Katarzynki” (parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej Brodnica), 2. – Chór Szkolny „Biedronki” (SP Gorczenica), 3. – schola (parafia św. Wojciecha w Kikole, dekanat lipnowski, diecezja włocławska);

dorośli: 1. – Parafialny Chór św. Cecylii z parafii pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej z Brodnicy

ARCHIWUM PARAFII

Idziemy do Ciebie, Matko

13 maja tradycyjnie już wyruszyła pielgrzymka piesza z parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i bł. ks. Stefana W. Frelichowskiego w Jastrzębiu do parafii Matki Bożej Fatimskiej w Brodnicy. Grupa liczyła ponad 140 osób. Stałym przewodnikiem jest proboszcz ks. Krzysztof Wojnowski. Po raz pierwszy dołączyli pielgrzymi z parafii pw. Podwyższenia Krzyża

Świętego w Górznie, którzy przybyli pod opieką duchową ks. Artura Stachowskiego. Pielgrzymowanie zakończyliśmy udziałem w uroczystej Sumie pod przewodnictwem bp. Andrzeja Suskiego, uczczeniem relikwii bł. Jana Pawła II i Różańcem fatimskim.

Pielgrzymi z parafii Jastrzębie

Pierwotny kościół okazał się zbyt mały w stosunku do rosnącej sukcesywnie liczby wiernych

Jedna z procesji modlitewnych na Wrzosach

ZDJĘCIA: ARCHIWUM PARAFII

75 LAT PARAFII ŚW. ANTONIEGO W TORUNIU

dokończenie ze str. 1

1 czerwca 1937 miesięcznej zapomogi w ilości 50 zł”.

Nie był to odosobniony przykład pamięci ze strony ordynariusza o nowo powstającej parafii. Zachował się także list bp. Okoniewskiego z 24 grudnia 1937 r., w którym zapraszał ks. Leona do Pelplina 27 grudnia. Celem wizyty miało być odebranie dla parafii kielicha oraz monstrancji.

Ks. Leon Dzienisz i nowa wspólnota duszpasterska stanęli przede wszystkim wobec wyzwania budowy kościoła oraz plebanii. Wymagało to znacznych inwestycji, a w związku z tym i zaplanowania różnych działań. Aby podjąć regularne duszpasterstwo, trzeba było pozyskać tymczasowe pomieszczenie, dlatego 15 listopada 1937 r. ks. Dzienisz zawarł umowę dzierżawy lokalu, który stał się tymczasową kaplicą.

Do końca 1937 r. wybrano patrona przyszłego kościoła. W tej sprawie zachował się list ordynariusza do ks. Dzienisza oraz jego odpowiedź. Bp Stanisław Wojciech Okoniewski pisał w liście datowanym na 1 grudnia 1937 r.: „Wzywam X. Kuratusa, aby mi doniósł odwrotnie, pod jakim wezwaniem poświęcony jest tamtejszy kościół. Jeżeli nie ma patrona kościoła, może by nadać kościołowi jako patrona św. Antoniego”.

U dołu listu odpowiedź swą umieścił ks. Dzienisz: „Jak najuprzejmie donoszę, że 30 XI br. wysłałem pocztówkę do ks. Kapelana, donosząc, że kościoła jeszcze w Wrzosach nie ma, a dla mającego się budować podałem, jak Jego Ekscelencja Najprzewielebniejszy Ksiądz Ordynariusz w piśmie z dnia

1 XII br. zaznaczył, św. Antoniego jako patrona kościoła”.

Nie znamy bliżej motywów wskazania takiego właśnie patrona. Z powyższego tekstu wynika, że był to wybór ks. Leona Dzienisza. Nie można wykluczyć, że obecność św. Antoniego jako patrona nowej parafii wynikała z faktu wydzielienia jej z dawnego ośrodka duszpasterskiego prowadzonego przez kilka wieków przez franciszkanów. Św. Antoni to przecież obok św. Franciszka główny święty tego zakonu, który od średniowiecza odbierał cześć także w toruńskiej świątyni.

Budowa świątyni

Krótko przed wojną wzniesiono na Wrzosach pierwszą w historii tej części Torunia świątynię. Jej poświęcenia dokonał w lipcu 1939 r. ks. kan. Leon Kozłowski, proboszcz parafii św. Jakuba w Toruniu. Stosownego zezwolenia udzielił mu ordynariusz chełmiński bp Stanisław Okoniewski. W 1939 r. parafia na Wrzosach liczyła 2165 wiernych. Spośród innowierców odnotowano tylko 8 ewangelików.

Podczas II wojny światowej

Na początki istnienia parafii przypadł trudny czas wojny. Z końcem sierpnia 1939 r. ks. Dzienisz udał się z posługą jako kapelan do wojska zgrupowanego pod Grudziądem. Po kampanii wrześniowej powrócił do parafii. Nie dane mu było jednak długo w niej posługiwać. 19 października został aresztowany. Do parafii już nie powrócił. Początkowo był przetrzymywany wraz z innymi księżmi w toruńskim Forcie VII. Po gehennie kolejnych obozów koncentracyjnych ks.

Dzienisz zginął prawdopodobnie 10 sierpnia 1942 r. w Dachau.

Po aresztowaniu ks. Dzienisza parafia na Wrzosach pozostała bez stałej opieki duszpasterskiej. Kościół zamknięto, a administrowanie

nie nadawała się do zamieszkania. Jeszcze gorzej sytuacja przedstawiała się z kościołem. Nie ucierpiał on podczas lat okupacji, jednak został zrujnowany podczas działań wojennych na początku 1945 r.

Odrodzenie parafii

Znaczne straty materialne spowodowały, że ośrodek duszpasterski na Wrzosach nie odżył po zakończeniu wojny. Sytuację pogarszał także brak księży. Diecezja chełmińska straciła podczas II wojny światowej blisko połowę księży. Kiedy miały kolejne miesiące bez księdza i czynnego kościoła na Wrzosach, inicjatywę przejęli mieszkańcy. 3 maja 1946 r. zwołano wszystkich parafian. Powołano wtedy oficjalnie Komitet Odbudowy Kościoła św. Antoniego. Już 16 czerwca 1946 r. odbyło się poświęcenie odbudowanego kościoła. Z końcem sierpnia zakończono remont plebanii.

Uroczysty ingres nowego administratora parafii ks. Wacława Grabowskiego miał miejsce 21 września 1946 r. Posługę duszpasterską sprawował do 1958 r. Jego następcą był ks. kan. Franciszek Szmyt, który w 1986 r. odszedł na emeryturę.

Odbudowany w czasie wojny kościół wkrótce okazał się zbyt mały w stosunku do sukcesywnie rosnącej liczby parafian. Zaczęła potrzebować budowy nowego, znacznie większego. Zadanie to zostało powierzone ks. prał. Bogdanowi Górskiemu 1 września 1986 r. Projekt nowej świątyni wykonał architekt mgr inż. Czesław Sobociński z Torunia. W 1988 r. rozpoczęto prace budowlane. Zaplanowano wybudowanie kaplicy codziennej Mszy św., nazwanej później kaplicą

*Z okazji poświęcenia kościoła
p.w. Św. Antoniego w Toruniu,
w 75. lecie parafii,
serdecznie błogosław.*

*+ Andrzej Sukli
Biskup Toruński*

Toruń, 13 czerwca 2013.

parafii powierzono proboszczowi kościoła Najświętszej Maryi Panny w Toruniu ks. Franciszkowi Janowski.

Plebania stała początkowo pusta, czasowo była zamieszkiwana przez osoby świeckie, aż w końcu urządzono w niej sklep spożywczy. Podczas działań wojennych na początku 1945 r. plebania została ograbiona i zdemolowana. W efekcie po zakończeniu wojny

Budowniczy i męczennik

Posługę i budowanie wspólnoty parafialnej uwieńczył postawieniem kościoła, a krótkie życie – męczeńską śmiercią, którą był gotów przyjąć od początku swojej kapłaństwa

Miłosierdzia Bożego, salek katechetycznych, części mieszkalnej dla księży. 22 czerwca 1993 r. biskup toruński Andrzej Suski dokonał wmurowania kamienia węgielnego i aktu erekcyjnego w powstającą świątynię. W 1998 r. rozpoczęto sprawowanie Mszy św. w nowym kościele będącym jeszcze w stanie surowym. Ks. prał. Bogdan Górski, budowniczy kościoła, zmarł 30 stycznia 2004 r.

W Wielki Czwartek 7 kwietnia 2004 r. bp Andrzej Suski nowym proboszczem parafii na Wrzosach mianował ks. Wojciecha Miszewskiego. Kolejne lata to przede wszystkim prace wykończeniowe. Autorem projektu wnętrza świątyni jest mgr inż. Andrzej Ryczek, mieszkający na stałe w USA. W kościele wyłożono marmurowo-granitową posadzkę, wstawiono nowe ławki, zbudowano ołtarze św. Antoniego, Matki Bożej Nieustającej Pomocy, św. Barbary, św. Joanny Beretty Molli, św. Ojca Pio. Zrealizowano projekt prezbiterium obejmujący duży, świecący krzyż, figurę Jezusa Miłosiernego, tabernakulum, ozdobne stalle, granitowy ołtarz główny, ambonkę, chrzcielnicę. Wykonano także stacje drogi krzyżowej, stalle dla służby liturgicznej, konfesjonały, epitafium pierwszego proboszcza ks. Leona Dzienisza, mozaikę Matki Bożej z Madaby, zakupiono wielogłosowe organy elektroniczne, wymieniono nagłośnienie i oświetlenie, wykonano drewniane rzeźby św. Jakuba, św. Józefa, św. Michała Archanioła, jak również granitową płaskorzeźbę Jezusa w Ogróju.

Kolejne prace przebiegały na zewnątrz i objęły m.in. elewację kościoła, ogrodzenie całej posesji. Na terenie kościelnym wybudowano kapliczkę Matki Bożej oraz pomnik bł. Jana Pawła II i bł. Matki Teresy z Kalkuty „Błogosławieni miłosierni”. Wyłożono większą część terenu wokół kościoła kostką granitową, położono granitowe schody kościoła, posadzono ozdobną roślinność.

Oprac. ks. Dariusz Żurański

W opracowaniu wykorzystano fragmenty tekstu Waldemara Rozyńskiego pt. „75 lat parafii na Wrzosach” oraz Diecezja Toruńska. Spis parafii i duchowieństwa. Rok 2002, a także strony internetowej parafii pw. św. Antoniego w Toruniu

Leon Dzienisz, syn Józefa i Rozalii z domu Kalf, urodził się 21 października 1906 r. w Parszkowie, małej wsi w parafii pw. św. Michała Archanioła w Starchynie niedaleko Pucka. W 1910 r. Dzieniszowie przeprowadzili się do Chyloni, w owym czasie wsi większej niż pobliska Gdynia. Pan Józef był patriotą polskim i kaszubskim, przyjacielem Antoniego Abrahama. Podczas uroczystości pogrzebowych tego „księcia Kaszubów”, pożegnał go, „po kaszubsku składając hołd najdroższemu przyjacielowi” (Władysław Pniewski, „Antoni Abraham...”).

Leon spędził lata szkolne w Wejherowie. W tamtejszym gimnazjum zdał maturę, tam zaprzyjaźnił się z młodszym o rok Bernardem Sychtą, późniejszym księdzem, wybitnym językoznawcą (por. „Głos z Torunia nr 12-14/2009”). W 1927 r. wstąpił do Seminarium Duchownego w Pelplinie. Wśród jego kolegów kursowych był ks. Bernard Czapliński, towarzysz obozowej niedoli, a po wojnie sufragan i biskup chełmiński. 19 grudnia 1931 r. Leon Dzienisz przyjął święcenia kapłańskie, a następnego dnia w „domowym” kościele pw. św. Mikołaja w Gdyni-Chyloni odprawił pierwszą Mszę św. Zadziwia nas proroczy charakter zawołania na jego obrazku prymitywnym: „Panie, z Tobą jestem gotów i do więzienia i na śmierć iść” (Łk 22, 33). Nasuwa się porównanie z kapłańskim mottem bł. ks. Stefana W. Frelichowskiego, jego przyjaciela z przedwojennych czasów, potem współwięźnia: „Przez krzyż cierpień...”.

Na początku krótko był kapłanem szpitala w Chełmnie. Później przez 3 lata pracował jako wikariusz w Brodnicy, w 1936 r. w ciągu kilku miesięcy administrując parafią. Później był wikarym w Grudziądzu, a 1 kwietnia 1937 r. został proboszczem nowej parafii na toruńskich Wrzosach. Utworzona dekretem biskupim z 25 marca 1937 r. samo-

dzielna placówka duszpasterska obejmująca „rozwijające się niezmiernie szybko” osiedle Wrzosy, a także osiedle i leśnictwo Barbarka, została wyłączona z ogromnej parafii Mariackiej w Toruniu. Ks. Leon na początku zamieszkał w Barbarce. Późną jesienią odbywał pierwsze nabożeństwa w lokalu wynajętym od parafianki. 27 grudnia 1937 r. odebrał w Pelplinie od bp. Okoniewskiego kielich i monstrancję. Nieco wcześniej uzgodnił z Biskupem patronat św. Antoniego dla budowanego kościoła. W kronice Szkoły Podstawowej na Wrzosach czytamy: „[Ks. Dzienisz] położył największe zasługi przy budowie tej nowej świątyni. Na własnych barkach nosił cegły i deski dla majstrów”. W lipcu 1939 r. ks. Leon Kozłowski, dziekan toruński, poświęcił nowy kościół, a ks. Leon przeprowadził się z Barbarki do nowej plebanii na Wrzosach (por. ks. Wojciech Miszewski, Waldemar Rozyński, „Z dziejów parafii św. Antoniego w Toruniu”). W przededniu wojny został powołany jako kapłan oddziału wchodzącego w skład Armii „Pomorze”.

Po zakończeniu działań wojennych wrócił do parafii, jednak już 19 października został osadzony w Forcie VII, na terenie swojej parafii. Także w jego parafialnej dziedzinie, w lasach Barbarki, popularnym miejscu majówek, które jeszcze latem rozbrzmiewały śmiechem i pieśnią, jesienią spoczęły w dołach śmierci setki rozstrzelanych. Ks. Dzienisz zapewne wiedział o tych egzekucjach (por. ks. Wojciech Gajdus, „Nr 20998 opowiada”) i odczuwał je jako szczególny osobisty dramat. Z uwięzienia w Forcie VII pozostało po nim kilka słów – życzeń świątecznych skreślonych w grypsie przemycanym przez więzienną bramę.

10 stycznia 1940 r. przekroczył bramę obozu w Stutthofie, a w kwietniu – w Sachsenhausen, gdzie księży traktowano ze szczególną perfidią i okrucieństwem.

Ks. Leon Dzienisz (1906-42)

W połowie grudnia 1940 r. ks. Leon został przeniesiony do Dachau. Półtora roku pobytu w tym obozie wyczerpało organizm kapłana. Jego współwięzień ks. Frelichowski 27 czerwca 1942 r. napisał do rodziców: „Jeszcze zawsze widzę ratunek w żarliwych modlitwach do św. Józefa. On już tak często pomagał takim (...), którym zagrażała z całą pewnością śmierć z powodu niedożywienia” („Listy obozowe”, opr. Maria Nędzewicz). Niezdolnego do pracy więźnia nr 22642 zakwalifikowano do tzw. transportu inwalidów i wywieziono do „zamku śmierci” Hartheim k. Linzu. Ks. Dzienisz został zabity tlenkiem węgla prawdopodobnie tego samego dnia, 10 sierpnia 1942 r.

Rodzice kapłana którzy nadal pomagali więźniom, wysyłając z Chyloni paczki do obozu, co ks. Stefan Wincenty w liście z 5 czerwca 1943 r. skomentował: „I te przesyłki możemy tylko przyjmować jako dary od naszych drogich Braci, Braci, którzy już osiągnęli swój cel”.

Wojciech Wielgoszewski

Dziękuję ks. kan. Wojciechowi Miszewskiemu, proboszczowi parafii pw. św. Antoniego w Toruniu, za pomoc w pozyskaniu materiałów dotyczących pierwszego duszpasterza jego parafii

ZE ZBIORÓW PARAFII ŚW. ANTONIEGO W TORUNIU

BĄDŹCIE JAK OGIEŃ I WIATR

W domu Częstochowskiej Pani młodzi przyjaciele Radia Maryja dziękowali swoim ziemskim matkom, tym żyjącym i zmarłym. 26 maja pod hasłem: „Kochanej mamie” uczestniczyli w 14. Pielgrzymce Młodych Słuchaczy Radia Maryja na Jasną Górę. Spotkanie było świętem radości, młodości i modlitwy

BEATA PIECZYKURA

Pielgrzymka zgromadziła młodzież, która umiłowała Boga, Kościół i Ojczyznę oraz ogląda Telewizję Trwam i słucha Radia Maryja. Spotkanie zaczęło się śpiewem, zabawą i świadectwami oraz niespodziankami medialnymi. Centralnym punktem była Msza św. pod przewodnictwem biskupa pomocniczego archidiecezji łódzkiej Ireneusza Pękalskiego, w koncelebrze księży zakonnych i diecezjalnych, z homilią ks. Bogusława Jaworowskiego ze Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny. Wśród koncelebrantów byli m.in. redemptoryści: o. dr Tadeusz Rydzik, dyrektor Radia Maryja, o. Piotr Chyła, wikariusz generalny Prowincji Warszawskiej Redemptorystów, o. dr Krzysztof Bieliński, rektor Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu oraz o. Marcin Krupa, organizator pielgrzymki. Zebranych powitał o. Sebastian Matecki, podprzeor Jasnej Góry i życzył im, by stali się świadkami i nieśli Ewangelię narodowi, Europie i światu. O. dr Tadeusz Rydzik cieszył się obecnością licznie zgromadzonych młodych. Nawiązując do 31. rocznicy śmierci kard. Stefana Wyszyńskiego, który wszystko postawił na Maryję, proponował, by zastosowali to w swoim życiu.

Powiew wiatru przypominał, że spotkanie miało miejsce w wigilię

ZDJĘCIA: BEATA PIECZYKURA

uroczystości Zesłania Ducha Świętego, Ducha mądrości, pobożności i męstwa, oraz podstawową prawdę, że człowiek jest stworzony przez Boga, w Nim odnajduje swoją godność. Tylko Chrystus, jedyny odkupiciel człowieka, jest źródłem szczęścia. Bóg objawił się ludziom. To On daje zrozumienie i odpowiada na wszystkie fundamentalne pytania, które stoją przed ludźmi od wieków. – Skąd przychodzimy? Dokąd zmierzamy? Jaka jest nasza ostateczna godność? – pytał w homilii ks. Bogusław Jaworowski MSF. Zwrócił uwagę, że wszystko, co otrzymaliśmy od Boga, wynika z macierzyństwa

i ojcostwa. – Nie mamy nic, czego nie otrzymalibyśmy z darem życia. Ten dar warunkuje wszystkie inne dary. Stąd podkreślił rolę rodziny w życiu chrześcijanina. Zachęcał młodych do wdzięczności za rodziców, życie i wychowanie oraz uznania istnienia Boga, przyjęcia objawienia i osadzenia życia na Chrystusie, jedynym Zbawicielu świata. A Maryję można spotkać pod krzyżem Jej Syna. Dlatego młodzież przybyła na Jasną Górę, by posłuchać, jak bije Jej serce. – Matko Najświętsza, schroń nas w swoim sercu – mówił kaznodzieja. – Broń tę młodzież, broń Radio Maryja. Niech ogień Ducha

Świętego zapali nas, abyśmy mogli stoczyć zwycięski bój z wrogami zbawienia. Moc do takiego życia pochodzi od Stwórcy. Stąd macie być ogniem Ducha Świętego.

Na zakończenie Eucharystii bp Ireneusz Pękalski zauważył, że młodzież w Polsce jest obiektem zainteresowania rozmaitych sił i osób, które pragną ją zdobyć dla siebie, jednak kosztem oderwania od Chrystusa. Dlatego wyjaśniał: – Nie dziwny się, że tego rodzaju doświadczenie spotyka Radio Maryja i Telewizję Trwam, które mają jeden cel: poprowadzić wszystkich do Chrystusa, zdobyć wszystkich dla Chrystusa i Jego Matki.

Pielgrzymi wystosowali telegram do Benedykta XVI, odśpiewali Apel Jasnogórski. Następnie uczestniczyli w koncercie zespołu „Love story”. Na zakończenie zachwycali się pokazem sztucznych ogni.

Młodym, którzy w tym miejscu świadczyli o wierności Chrystusowi i Jego Matce, życzymy słowami o. Piotra Chyły CSsR: – Bądźcie ludźmi ognia i wiatru, zanieście światu ogień Ducha Świętego. Niech wiatr, który Duch Święty w waszych sercach wznieca, wymiecie, wyczyści, usunie z waszego życia ciemności, chciwość, pazerność i wypełni wasze serca miłością, wiarą, przebaczeniem i pokojem.

Młodzieżowe Koła Przyjaciół Radia Maryja

Spontanicznie powstające grupy młodych słuchaczy, których cechuje miłość do Boga, Matki Bożej i Ojczyzny, a także pragnienie działania na rzecz nowej ewangelizacji. Realizują program formacyjny przygotowany przez Radio Maryja i ten sposób prowadzą do wzrastania w wierze. W tym duchu podejmują dzieła ewangelizacyjne w swoich środowiskach (m.in. w szkołach, parafiach, akademikach, uczelniach) i stają się świadkami Chrystusa. Wspólne działania, takie jak: spotkania dyskusyjne, modlitewne, wykłady, audycje, publikacje

w prasie, Internecie, apostołat dobrej książki i czasopism, animacja młodych we własnym środowisku, włączając młodych w dzieło ewangelizacji. Głoszą oni Dobrą Nowinę swoim rówieśnikom, służąc Bogu i ludziom, Kościołowi i Ojczyźnie, dobru i prawdzie. Koła powstają po uzgodnieniu z księdzem proboszczem i Radiem Maryja. Więcej informacji: o. Marcin Krupa CSsR, ul. Żwirki i Wigury 80, 87-100 Toruń, tel. (56) 610-81-00, radio@radiomaryja.pl

Pomagamy blisko Ciebie!

www.torun.caritas.pl

NAJWIĘKSZY FESTYN W DIECEZJI

Blisko 15 tys. dzieci uczestniczyło w zorganizowanym przez Caritas Diecezji Toruńskiej Festynie Rodzinnym z okazji Dnia Dziecka „Bądźmy razem”. Odbył się on w Toruniu 26 maja. Oprócz interesującego programu wystąpili: zespół muzyczny WJPM Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu, Wujek Jacek, Teatr Muzyczny „Mała Rewia”, Kamil Czeszel, zespół „Perełki”, Marta Lewandowska. Dzieci mogły korzystać bezpłatnie ze 190 stanowisk z atrakcjami. Uczestnicy festynu m.in. zdobywali nagrody w konkursach ekologicznych, sportowych, plastycznych. Swoje stoiska zaprezentowały również służby mundurowe. Uczestnicy utworzyli serce dla mamy, co było zapowiedzią przyszłorocznego bicia rekordu Guinnessa.

Każdemu uczestnikowi zapewniliśmy ciepły posiłek (parówkę z pieczywem), słodycze i napoje. „Biedronka” ufundowała 10 tys. paczek dla dzieci. Wszystkie atrakcje były dostępne nieodpłatnie.

Tak duże dziecięce święto, zorganizowane po raz piąty, mogło się odbyć dzięki wsparciu wielu przyjaciół. Festyn dofinansowano ze środków Gminy Miasta Toruń.

Uczestnicy festynu utworzyli serce dla mamy

Nagrody na konkursy ekologiczne zapewnił Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dziękujemy wszystkim sponsorom, którzy wsparli nasze

przedsięwzięcie. Są to: „Biedronka” (partner strategiczny), Dom Maklerski „Transarr”, „Jutrzenka Colian”, „Oferta Toruń”, „Toruń-Pacific”, „Stan-Mar”, Toruńskie Zakłady Graficzne „Zapolex”, „Zegart Farms”, „Energia”, „Erbud” Hipermarket „Carrefour” Toruń, Krajowa Spółka Cukrowa „Polski Cukier”, MGB Rusztowania, „Pamapol”, Ryszard Szymański, „Sertop”, Woda Mineralna „Ostromecko”.

Za pomoc w organizacji dziękujemy: Aeroklubowi Pomorskiemu, BMW Power i klubom motocyklowym, Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia, Fabryce Reklamy „Pryzmat”, Grupie Ratownictwa PCK Toruń, Impresariatowi „Sauron”, Jednostce Wojskowej 3136 z Chełmna, Komendzie Hufca ZHP w Toruniu, Komendzie Miejskiej Państwowej

Straży Pożarnej, Komendzie Miejskiej Policji, Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji, Miejskiemu Zarządowi Dróg, Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania, Ochotniczej Straży Pożarnej, Stowarzyszeniu „Maraton Toruński”, Stowarzyszeniu „Run ToRun”, Straży Miejskiej w Toruniu, Strzeleckiemu Bractwu Kurkowemu, Teatrowi Muzycznemu „Mała Rewia”, Toruńskiemu Stowarzyszeniu Ekologicznemu „Tilia”, Towarzystwu Krzewienia Kultury Fizycznej, Wyższemu Seminarium Duchownemu, zespołowi „Perełki” z Leżna, żołnierzom z 6. Samodzielnego Oddziału Geograficznego oraz Agencji GRA.

Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Anna Pławińska

Laureaci konkursu ekologicznego

SŁABOŚĆ JEST ŁASKĄ

„Podnosi nędzarza z prochu, a dźwiga z gnoju ubogiego, by go posadzić wśród książąt, wśród książąt swojego ludu” (Ps 113, 7-8)

Bracie, Siostrze* zapraszamy Cię
od 22 czerwca o godz. 17 do 24 czerwca o godz. 17 na rekolekcje
SŁABOŚĆ JEST ŁASKĄ
w nawiązaniu do małej drogi św. Teresy od Dzieciątka Jezus

Zapraszamy szczególnie osoby, które głęboko w sercu czują się nędzami i ubogimi, których przyniata doświadczanie własnej słabości, nie radzą sobie z nią od dawna albo właśnie ją odkryli

Miejsce: Diecezjalne Centrum Kultury, Zamek Bierzgłowski
(www.zamekbierzglowski.eu)

Prowadzący: o. Krzysztof od Miłosierdzia Bożego OCD
Barbara Łubkowska

Zapisy do 19 czerwca, przyjmuje: barbaralubkowska@gmail.com
tel. 607-654-900

Organizator: Katolicki Ośrodek Psychologiczno-Pastoralny „Cyrenejczyk”

Koszt: 140 zł (płatne na miejscu; za dzieci mniej)

Patronat: św. Teresa od Dzieciątka Jezus

- * adresowane do osób dorosłych obojga płci, każdego stanu
- * w czasie skupienia zapewniona opieka nad dziećmi
- * możliwość przyjęcia szkaplerza karmelitańskiego

DIECEZJALNE SPOTKANIE GRUP MODLITWY ZA KAPŁANÓW

28 czerwca (czwartek) zapraszamy do parafii pw. św. Antoniego na toruńskich Wrzosach wszystkich, którzy podejmują modlitwę za kapłanów. Grupy modlitwy za kapłanów, zwane często Margaretkami, funkcjonują w wielu parafiach naszej diecezji. Ich członkowie otaczają modlitwą kapłanów posługujących w naszej diecezji oraz wypraszają u Boga nowe powołania kapłańskie i zakonne.

Spotkanie na Wrzosach będzie wyjątkowe, gdyż będą w nim uczestniczyli neoprezbiterzy. Chcemy tym wydarzeniem zapoczątkować cykliczne spotkania grup modlitwy za kapłanów z neoprezbiterami naszej diecezji. Początek spotkania o godz. 17 (Msza św. o godz. 18).

Więcej informacji udziela

ks. Rafał Bochen, diecezjalny duszpasterz służby liturgicznej
ul. św. Antoniego 4, 87-100 Toruń, tel. (56) 610-22-44
e-mail: knc-torun@o2.pl

Dk. Waldemar Rozynkowski
Przewodniczący DRRISKDT

REKRUTACJA DO WSD DIECEZJI TORUŃSKIEJ

► **Kandydaci do Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej winni zgłosić się osobiście do Księdza Rektora do 3 lipca 2012 r. z następującymi dokumentami:**

- * Podaniem o przyjęcie, skierowanym do biskupa toruńskiego Andrzeja Suskiego;
- * Własnoręcznie napisanym życiorysem;
- * Świadectwem moralności wystawionym przez księdza proboszcza i katechetę;
- * Świadectwem dojrzałości – oryginał i odpis;
- * Świadectwem ukończenia nauki religii, jeśli przedmiot ten nie widnieje na świadectwie ukończenia szkoły średniej;
- * Aktem urodzenia;
- * Metrykami sakramentu chrztu i bierzmowania;
- * Ksero dowodu osobistego (2 egz.) i książeczki wojskowej, numer NIP-u;
- * Zaświadczeniem lekarskim o możliwości podjęcia studiów (oraz karta zdrowia);
- * Siedmioma aktualnymi fotografiami zgodnymi z wymaganiami stosowanymi przy wydawaniu dowodów osobistych (w tym jedną w postaci elektronicznej, którą kandydat wprowadza do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów – www.irk.umk.pl/);
- * Wydrukowanym z systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów i podpisanym formularzem podania (2 egzemplarze);
- * Metryką ślubu kościelnego rodziców;
- * Potwierdzeniem wpłaty rekrutacyjnej (dokonanym na koncie indywidualnym, które kandydat otrzymuje po zarejestrowaniu się w Internetowej Rejestracji Kandydatów).

► W związku z tym, że alumni Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej odbywają studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kandydaci do WSD są zobowiązani zarejestrować się na stronie internetowej uniwersytetu i odbyć rozmowę kwalifikacyjną z wiedzy religijnej.

► Termin rejestracji internetowej dla kandydatów
www.umk.pl/rekrutacja – **do 5 lipca**

► Rozmowa kwalifikacyjna odbędzie się w budynku WT UMK przy ul. Gagarina 37 w Toruniu – **6 lipca o godz. 9**

► Lektury do rozmowy kwalifikacyjnej: Podręczniki do nauki religii w szkołach średnich; „Być chrześcijaninem. Teologia dla szkół średnich”, red. ks. M. Rusecki, Lublin 1992, cz. I: „Wiara chrześcijańska”, pkt. B i C (s. 49-265).

Ks. dr hab. Dariusz Zagórski, prof. UMK
Rektor WSD w Toruniu

głos z Torunia

niedziela

Ks. dr Dariusz Żurański (redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska

ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń, tel. (56) 622-35-30 w. 39, fax (56) 621-09-02
e-mail: torun@niedziela.pl

Dyżury: od poniedziałku do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska: Beata Pieczykura
tel. (34) 369-43-38